

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS VARSINAIS-SUOMEN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 19.11., 2.12., 10.12.2020 ja 7.1.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoitus- päätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 7.1.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1). Päätös on voimassa ajalla 11.1.2021 – 10.2.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22, 20801 Turku

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 11.2.2021 – 10.3.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinoilta, joille on hiljattain päätyneet sairastuneen hengitystie-eritteitä. Maailmanlaajuinen COVID-19-pandemia jatkuu ja epidemia on uudelleen kiihtynyt myös Suomessa. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi on kehitetty rokotteita ja rokottaminen on aloitettu myös Suomessa joulukuun 2020 lopussa valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) mukaisessa järjestyksessä. Koronarokotukset ovat THL:n mukaan käynnistyneet hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Tulee kuitenkin kulumaan aikaa siihen, että Suomen koko väestö on saanut mahdollisuuden rokotteen ottamiseen. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä

ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen COVID-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on 30.11.2020 antanut aluehallintovirastoille Epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020). THL:n suosituksen mukaan alueille, jotka ovat leviämisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Suosituksen mukaan sallituissa kokoontumisissa tulee noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 22.12.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelman päivitystä COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi – toukuussa 2021. Päivitetyt toimintasuunnitelman mukaan alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2021:1). Kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat päivitetyt toimintasuunnitelman mukaan olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee päivitetyt toimintasuunnitelman mukaan lieventää harkiten, jotta uusia tartuntatyppejä ei pääse syntyään.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 lähettänyt toimintasuunnitelman täydennystä koskevan kirjeen Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle, kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille sekä aluehallintovirastoille ja Valviralle (VN/909/2021). Toimintasuunnitelman täydennyksessä 1/2021 kuvataan

kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa. Toimenpidekokonaisuuksien tavoitteena on torjua epidemian kasvun uudelleen kiihtyminen ja herkemmin tarttuvien virusmuunnosten leviäminen ja siten saada lisää rokotusten ja vuodenaikavaihtelun yhteisvaikutukselle epidemian hillitsemisessä. Toimintasuunnitelmalla tuetaan alueellisia epidemian leviämisen estämistoimia. Toimintasuunnitelman täydennyksen mukaan voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasoilla on pysytettävä vähintään nykyisellä tasollaan, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida. Toimintasuunnitelman täydennyksessä kuvataan lisäksi ennakkollisesti kaksi epidemian edelleen kiihtymisen tilannetta ja niihin liittyvää toimenpidekokonaisuutta. Tilanteiden kriteerit ja toimenpidekokonaisuuksien sisällöt sekä arvioidut vaikutukset on tarkoitettu tukemaan viranomaisvarautumista.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 27.1.2021 mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asettama COVID-19-epidemian tilannekuva- ja mallinusr ryhmä tuottaa viikoittain hybridistrategian seurannan tilannearvioraportin. Raportin tarkoituksena on ylläpitää epidemiologista ja lääketieteellistä tilannekuvaa seuraamalla keskeisiä mittareita, sekä laatia ja päivittää ennusteita ja mallinuksia epidemian kulusta. Mittareita ovat esimerkiksi COVID-19-tapausten ilmaantuvuus, testausmäärät, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä, tartuntalähteiden jäljitettävyyden, kuolleisuus sekä sairaalahoitoa tarvitsevien potilaiden määrä. Valtakunnallinen epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuussa 2020. Syksyn ja talven epidemiatilannetta ovat kuvanneet alueellisten tilanteiden nopeat, aaltoilevat muutokset. Lokakuussa ja marraskuun alkupuolella todettiin viikoittain noin 1200 - 1600 tartuntaa. Marraskuun puolenvälin jälkeen tapausmäärät kasvoivat ja saavuttivat huippunsa marras- joulukuun taitteessa, kun viikoilla 48 - 49 todettiin yli 3000 tapaus viikossa. Viikoittain todettujen uusien tapausten määrät laskivat joulukuun aikana, mutta kääntyivät nousuun viikolla 3, jolloin tapauksia todettiin viikkotasolla yhteensä noin 2300. Valtakunnallisesti testeihin on hakeuduttu tammikuun lopussa jälleen vähän useammin kuin vuodenvaihteessa. Valtakunnallinen positiivisten näytteiden osuus oli 2,5 % viikolla 3.

THL:n tilannearvioraportin mukaan koko maassa uusien tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä yli 60 %:ssa tapauksista, mikä on hieman enemmän kuin edellisellä viikolla. Uusista tartunnoista 28 % todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa. Tartuntoja todetaan edelleen eniten nuorissa ikäluokissa ja työikäisillä aikuisilla. Vanhempien ikäluokkien osuus tartunnoista kasvoi marraskuussa, mutta toistaiseksi tämä huolestuttava kehitys on pysähtynyt.

THL:n tilannearvioraportin mukaan monet alueet ryhtyivät loppuvuodesta 2020 voimakkaisiin epidemian torjunnan toimenpiteisiin. Suositukset ja ra-

joitukset ovat tehonneet ja sairaalahoidon tarve on pysynyt vuodenvaihteen jälkeen melko vakaana. Viikolla 3 kuitenkin todettiin edellisiä viikkoja korkeampia tapausmääriä. Osa tapauksista liittyy laajoihin tunnettuihin tartuntaketjuihin. Lisäksi tällä hetkellä todetaan paljon uusia tartuntoja, joiden lähteet eivät ole tiedossa. Epidemiatilanteen äkillinen heikentyminen koko maassa on siten mahdollista. THL:n mukaan monissa Euroopan maissa ja Suomen lähialueilla COVID-19-tapausten ilmaantuvuus ja tapausmäärät ovat hyvin korkeat. Uudet virusmuunnokset saattavat vaikuttaa epidemiatilanteeseen, jota seurataan muunnosten vuoksi tällä hetkellä erityisen tiiviisti. Virusmuunnosten leviämistä Suomeen pyritään torjumaan muun muassa tehostamalla tartunnan torjuntatoimia rajoilla sekä alueellisin rajoituksin ja suosituksin. Kaikkien tartuntojen jäljittäminen ja tartuntaketjujen katkaiseminen on entistäkin tärkeämpää, jotta myöskään helpommin tarttuvat virusmuunnokset eivät pääse leviämään. THL:n 27.1.2021 julkaistuun tilannearvioraporttiin mennessä virusmuunnoksia on Suomessa havaittu 106:ssa analysoidussa näytteessä. Nämä muuttajat tuovat THL:n tilannearvioraportin mukaan epävarmuuksia ja korostavat tulevien viikkojen ja kuukausien aikana epidemiatilanteen tehokkaan hillinnän merkitystä myös Suomessa.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähi-kontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltaitten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on keskustellut 2.2.2021 Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa yhteistyöryhmässä Varsinais-Suomen COVID-19- tilanteesta. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Varsinais-Suomessa 93,5/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 53 - 1 ja 100,7/100 000 asukasta

/14 vrk viikoilla 2 - 3. Positiivisten näytteiden osuus oli THL:n tilastojen mukaan 3,2 % viikkojen 1 - 3 aikana. Tartuntojen 14 vrk ilmaantuvuus oli Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiristä saadun tiedon mukaan 1.2.2021 ollut 115,6 ja positiivisten näytteiden osuus 3,3 %. Testausmäärät ovat tammikuun kuluessa nousseet vuodenvaihteen alhaisiin testausmääriin verrattuna.

Varsinais-Suomen alueella tartunnan lähde on saatu selville 75 - 84 %:ssa tapauksista viikoilla 1 - 3 ja 68 %:ssa tapauksista viikolla 4. Uusista tapauksista merkittävä osa liittyy edelleen perheiden tai lähipiirin tartuntoihin. Tartuntoja on tullut myös ulkomailta ja työpaikoilta. Sairaalahoidon ja tehohoidon tarpeeseen pystytään tällä hetkellä vastaamaan ilman erityistoimia.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin johtaman alueellisen yhteistyöryhmän kokouksessaan 2.2.2021 muodostaman näkemyksen mukaan alue on edelleen koronaepidemian leviämisvaiheessa. Yhteistyöryhmä kannatti voimassa olevien kokoontumisrajoitusten jatkamista.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19-infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lieväinä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulokset viivästyvät muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Varsinais-Suomen alueella koronaepidemia on edelleen leviämisvaiheessa ja tartuntojen ilmaantuvuus on nousussa. Ottaen Varsinais-Suomen epidemiologisen tilanteen lisäksi huomioon valtakunnallinen epidemiologinen tilanne, uuden virusmuunnoksen leviämisen uhka sekä THL:n tilannearvioraportissaan (27.1.2021) esittämät muut epävarmuustekijät ja uhat, aluehallintovirasto pitää enintään 10 henkilön rajaa sekä sisätiloissa että alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään 10 henkilölle järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Maria Raitakari, puh. 0295 018 000 (vaihde).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Maria Raitakari

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Varsinais-Suomen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 4.3.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/1010/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/1010/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 04.02.2021 11:42

Esittelijä Raitakari Maria 04.02.2021 11:39